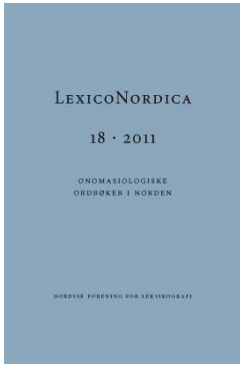

LexicoNordica

Forfatter:	Louise Holmer [Norstedts ordboksappar]	
Anmeldt værk:	<p><i>Norstedts engelska ordbok Pro, version 1.3</i> Systemkrav: iOS 3.2 eller senare, kompatibel med iPhone, iPad och iPod touch. Storlek: 14,3 MB. Pris: 349 SEK. Utvecklad av isolve AB 2010. Norstedts Förlagsgrupp AB, Stockholm 2010.</p> <p><i>Norstedts svenska fickordbok, version 1.0</i> Systemkrav: iOS 3.1 eller senare, kompatibel med iPhone, iPad och iPod touch. Storlek: 1,8 MB. Pris: 55 SEK (men har sålts till bokreapriset 7 SEK). Utvecklad av isolve AB 2010. Norstedts Förlagsgrupp AB, Stockholm 2010.</p> <p><i>En liten ordbok för dig som är Kär & Galen</i> Systemkrav: iOS 3.1 eller senare, kompatibel med iPhone, iPad och iPod touch. Storlek: 0,9 MB. Gratis. Utvecklad i samarbete med isolve AB. Norstedts Förlagsgrupp AB, Stockholm 2011.</p>	
Kilde:	LexicoNordica 18, 2011, s. 307-322	
URL:	http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/lexn/issue/archive	

© LexicoNordica og forfatterne

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Norstedts ordboksappar

Louise Holmer

Norstedts engelska ordbok Pro, version 1.3

Systemkrav: iOS 3.2 eller senare, kompatibel med iPhone, iPad och iPod touch. Storlek: 14,3 MB. Pris: 349 SEK. Utvecklad av isolve AB 2010. Norstedts Förlagsgrupp AB, Stockholm 2010.

Norstedts svenska fickordbok, version 1.0

Systemkrav: iOS 3.1 eller senare, kompatibel med iPhone, iPad och iPod touch. Storlek: 1,8 MB. Pris: 55 SEK (men har sålts till bokreapriset 7 SEK). Utvecklad av isolve AB 2010. Norstedts Förlagsgrupp AB, Stockholm 2010.

En liten ordbok för dig som är Kär & Galen

Systemkrav: iOS 3.1 eller senare, kompatibel med iPhone, iPad och iPod touch. Storlek: 0,9 MB. Gratis. Utvecklad i samarbete med isolve AB. Norstedts Förlagsgrupp AB, Stockholm 2011.

1. Inledning

I den här recensionen behandlas några nytillskott på den svenska ordboksmarknaden, nämligen tre av Norstedts ordboksappar. Vad är då en app? Själva ordet har använts i svenskan i ett antal år men har inte blivit vanligt i allmänspråket förrän under senare tid. Ordet *app* fanns med i Språkrådets lista över nyord 2010 och definitionen lyder ”program som laddas ned från nätet till en mobiltelefon [efter engelskan, av *application*]” (Språkrådet 2010). Ordet finns inte med i *Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien* (SO 2009) men är nyinlagt i den kommande upplagan av *Svenska Akademiens ordlista* (SAOL) som är under utarbetning. Språkrådets definition skulle dock kunna utökas något eftersom appar

ANMELDELSER

även kan laddas ner till exempelvis surfplattor, som inte primärt är gjorda för att man ska kunna ringa med dem. Surfplattor och s.k. smarta telefoner, alltså mobiltelefoner med fler datorliknande egenskaper än traditionella mobiltelefoner, har ökat i antal framför allt de senaste åren. Med de nya produkterna kommer även en mängd olika tilläggsfunktioner och marknaden för olika betalprogram till mobiler och surfplattor har ökat enormt. Som exempel kan nämnas att företaget Apple har ca 350 000 tillgängliga appar och det Google-ägda Android ca 310 000 (uppgifter från april 2011, se vidare Wikipedias artikel ”List of digital distribution platforms for mobile devices”).

Många appar kräver internetåtkomst för att kunna fungera, som t.ex. sådana som är gps-baserade, medan andra inte gör det. De ordboksappar som är aktuella i den här recensionen fungerar så att de laddas ner och lagras lokalt i telefonen. Sedan kan man använda sin ordboksapp i mobilen utan att telefonen har internetåtkomst. Därmed har ordboksapparna en given plats på marknaden för dem som befinner sig på resande fot och inte vill eller kan använda telefonens internetmöjligheter.

En app kan vara gratis eller kosta allt mellan några få svenska kronor och flera hundra dollar, även om det senare inte är särskilt vanligt för de populäraste apparna. De ordboksappar som finns på marknaden är i regel betalappar även om det också finns ett flertal gratisvarianter. Priset för en ordboksapp ligger ofta relativt högt; de flesta kostar mellan 50 och 200 SEK. Som jämförelse kan sägas att de vanligaste spelen för mobiltelefoner och surfplattor kostar ca 7 SEK och lite mer avancerade program ca 15 SEK. Vanligt är också att ordboksförlagen har någon eller några gratisappar för att locka kunder och några betalappar med fler och bättre funktioner än gratisvarianterna.

Apparna utgör alltså ännu ett sätt att profilera sig för ordboksförlagen på den digitala marknaden, både i Sverige och internationellt, när pappersupplagornas försäljning minskar.

2. Ordboksappar i Sverige, Danmark och Norge

Internationellt sett finns det, och har funnits sedan ett tag tillbaka, ett flertal ordboksappar, särskilt tvåspråkiga. För den svenska ordboksmarknaden är det dock relativt nytt med appar, och de flesta som finns på marknaden utgörs av Norstedts ordböcker anpassade för Apples produkter iPhone, iPad och iPod touch. De appar som finns att köpa eller ladda ner gratis i nuläget (april 2011) är *Norstedts engelska ordbok Pro* (svenska/engelska), övriga stora tvåspråkiga ordböcker (svenska/spanska, svenska/franska, svenska/tyska och svenska/italienska), fickordböcker (svenska, svenska/engelska, svenska/spanska, svenska/franska, svenska/tyska och svenska/italienska) och ett antal ordquiz på de olika språken. Dessutom finns även *En liten ordbok för dig som är Kär & Galen*, som lanserades till Alla hjärtans dag 2011.

Förutom de ovanstående befintliga apparna har förlaget också annonserat att kommande lansering innehåller appar för operativsystemet Android och att även *Norstedts stora svenska ordbok* är under utarbetande.

Den trettonde och senaste upplagan av SAOL finns som app till Android-telefoner. Appen är utvecklad av en privatperson och utgivningen är inte sanktionerad av Svenska Akademien. Den appen kommer inte heller att behandlas vidare här.

Beträffande den övriga skandinaviska marknaden har t.ex. Gyldendal i Danmark släppt sina ordboksappar, hittills sju stycken, för iPhone och Android. Gyldendal har ett antal tvåspråkiga ordböcker men också *Dansk Ordbog* (en app jag själv använder i Android-version) som innehåller *Retskrivningsordbog*, *Fremmedordbog* och *Synonymordbog* i en och samma app. Norska Kunnskapsforlaget har t.ex. *Engelsk blå ordbok* och ett antal tvåspråkiga ordböcker för Apples produkter. Prismässigt ligger de danska och norska apparna lägre än vad de svenska gör – Gyldendals *Engelsk Ordbog Large* kostar 249 SEK i App Store (Apple 2011a) och Kunn-

skapsforlagets *Engelsk blå ordbok* kostar 199 SEK (Apple 2011b), jämfört med *Norstedts engelska ordbok Pro* som alltså kostar 349 SEK (Apple 2011c).

Många av de stora engelska enspråkiga ordböckerna har funnits som appar sedan år 2008. En jämförelse mellan de tre stora ordböckerna och deras appvarianter *American Heritage Dictionary*, *The Concise Oxford Dictionary* och *Webster's Third New International Dictionary* finns att läsa i Boychuck (2008). Boychuck jämför de tre och kommer fram till att *American Heritage Dictionary*, utvecklad av Enfour, är den ledande appen när det gäller grafik och funktionalitet.

En engelskspråkig ordboksapp jag själv har använt mig av är *Merriam-Webster's Dictionary* för Android, en gratisapp som passar mina behov väl – slå upp ett ord och lyssna på det engelska uttalet.

Här bör nämnas att utbudet av appar ändras otroligt snabbt och att det troligen kommer att finnas en mängd nya ordboksappar på den svenska marknaden inom en snar framtid. Det är mycket möjligt att t.ex. funktioner som saknas i de befintliga apparna kommer att finnas i senare versioner som släpps innan denna recension har publicerats, eller att priser har ändrats.

3. Befintliga funktioner hos de undersökta apparna

De appar jag har testat inför den här recensionen är *Norstedts engelska ordbok Pro*, *Norstedts svenska fickordbok* och *En liten ordbok för dig som är Kär & Galen*, samtliga i både iPhone och iPad.

En iPhone är alltså Apples smarta telefon som nu finns i version 4. Skärmen är en pekskärm och har storleken 3,5 tum. iPad är en surfplatta från Apple, även den med pekskärm. Skärmen är 9,7 tum, betydligt större än på iPhone. Båda produkterna har så-

dana funktioner att skärminnehållet ”följer med” när man vrider på telefonen. Man kan alltså ändra sin telefon eller platta mellan stående och liggande läge och få innehållet på skärmen att orientera sig därefter.

Apparna är testade på den första versionen av iPad. Ingen av de ovan nämnda apparna är testad på iPod touch, även om de fungerar där också. (iPod touch är en mediaspelare från Apple, också den med den mindre pekskärmen.)

I recensionen uppehåller jag mig vid funktionaliteten hos apparna, alltså formatanpassningen, snarare än att göra en utvärdering av ursprungsprodukten med avseende på lemmanurval och liknande.

3.1. Norstedts engelska ordbok Pro, version 1.3

Ordboken innehåller 276 000 ord, fraser och översättningar (Apple 2011c). Den är därmed till innehållet mycket lik den tryckta varianten *Norstedts engelska ordbok professionell* (2010) som kostar mellan 700 och 800 SEK i nätbokhandlarna, d.v.s. det dubbla jämfört med appversionen.

Utseendet är mycket avskalat, i både iPhone och iPad. Den första söksidan som öppnas i iPad är helt vit med endast en söknapp uppe i vänstra hörnet. För att börja söka behöver man klicka på Sök så att en sökruta och en rullmeny med lemmarna kommer fram. Där kan man välja vilket språk man vill söka i (Svenska – Engelska eller Engelska – Svenska). Längst ner på sidan finns fem små ikoner för ”Ordbok”, ”Parlör”, ”Quiz”, ”Norstedts” och ”Mer”. Som default är inställningen ”Ordbok” medan man får klicka på skärmen för att komma vidare till de andra funktionerna. När man klickar på ”Parlör” förblir sidan åter helt vit tills man klickar på ”Sök”. Då rullas en meny upp där man väljer mellan kategorier som ”Artighetsfraser” m.m., ”Vanliga ord och fraser” osv.

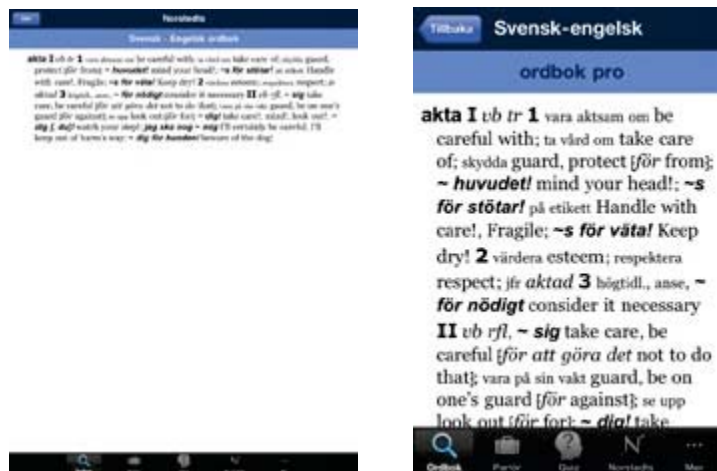
För att komma till det eftersökta ordet måste man markera det

ANMELDELSER

i rullistan; det räcker alltså inte att bara skriva in det i sökrutan och klicka på ”Sök”. När man får upp artikeltexten försvinner sökrutan och för att göra en ny sökning måste man klicka på ”Sök” (i iPad) eller ”Tillbaka” (i iPhone). Se figur 1 för exempel på gränssnitt och artikelvisning i både iPad och iPhone.

För varje uppslagsord får man en förkortad ordklassuppgift. Här hade jag gärna sett att man hade expanderat förkortningarna – eftersom endast en artikel kommer upp i taget finns det gott och väl utrymme för mer text, och ordklassuppgiften är knappast den som tar mest plats.

Skillnaden mot Norstedts engelsk/svenska och svensk/engelska ordbok som finns på internet (www.ord.se) är relativt stor. På nätversionen visas en förkortad form av varje artikel som man sedan kan välja att expandera genom att klicka på plussymbolen. Appens sätt att presentera artiklarna följer däremot den tryckta versionen av boken snarare än nätversionen, eftersom man inte kan välja hur mycket information som artiklarna ska visa. Se vidare Trap-Jensen (2010) för en redogörelse av för- och nackdelar med att expandera och minimera artiklar.

Figur 1: Skärmdump från *Norstedts engelska ordbok Pro*. Den vänstra bilden föreställer uppslagsordet *akta* i iPad och den högra bilden samma uppslagsord i iPhone.

Eftersom både iPad, iPhone och iPod touch (såväl som övriga smarta telefoner och surfplattor) är gjorda med tanke på att man ska kunna spela upp filmer och musik finns goda möjligheter för apputvecklarna att lägga till uppläst uttal. Detta är dock något som saknas i samtliga av de svensktillverkade ordboksapparna, vilket är synd. Den dansk-engelska och norsk-engelska appversionen har uppläst uttal på åtminstone ca 50 000 av lemmarna (Apple 2011a, Apple 2011b). De engelska enspråkiga apparna som finns erbjuder också i de flesta fall uppläst uttal som man får genom att klicka på en högtalarikon vid uppslagsordet. En möjlig nackdel är att appen då blir mer utrymmeskrävande, men Norstedts-apparna är ganska små i sina nuvarande versioner (Kunnskapsforlagets *Engelsk Blå Ordbok* är tio gånger så stor som Norstedts med 108 MB mot Norstedts 14,3 MB), så den utökade storleken skulle knappast vara ett problem. Internetversionen av *Norstedts engelska ordbok* erbjuder dock uppläst uttal på både engelska och svenska.

Norstedts engelska ordbok Pro är relativt avskalad till utseendet och lättanvänd. Styrkan ligger framför allt i den rena designen, men det är också den som gör att utseendet känns lite väl enkelt och faktiskt tråkigt. På iPad blir det helt enkelt alltför mycket vit-yta. Ytan skulle kunna utnyttjas till att visa fler artiklar än bara den uppslagna, som till exempel de följande fem artiklarna.

Artikeltextern är svart mot vit bakgrund. En utveckling av detta skulle kunna vara att olika färgmarkeringar används för att göra informationskategorierna tydligare för användaren.

En självklar funktion som saknas är en tillbaka-knapp i iPad-versionen. För att göra en ny sökning klickar man helt enkelt på "Sök igen" när man befinner sig i ordboksläget eller på "Mer" när man befinner sig i "Mer"-avdelningen ("Karta", "Ordbokens uppbyggnad" m.m.) i stället för att klicka på en tillbakapil eller en tillbakaknapp. Som jämförelse kan nämnas att *Dansk Ordbog* för Android har framåt- och bakåtpil såväl som upp- och nerpil som gör att man enkelt klickar sig vidare i lemmalistan.

En ren bugg är att programmet för den engelska ordboken inte hänger med i rörelse mellan lodrät och horisontell förflyttning. Om man har haft sin iPad i stående läge och slår upp ett uppslagsord med lång artikeltext, avbryts texten i vänstermarginalen när man vrider plattan till liggande läge i stället för att ”brytas om” och passa det liggande formatet. Detta är dock inget problem i iPhone eftersom appen bara kan orienteras i stående läge.

3.2. Norstedts svenska fickordbok, version 1.0

Den svenska fickordboken innehåller 18 000 ord och fraser och är tänkt att ge ett svenskt basordförråd (Apple 2011d). Definitionerna är av Cobuild-typ och består alltså av hela meningar. Man kan välja mellan avdelningarna ”Ordbok”, ”Quiz”, ”Norstedts” och ”Mer”. Under ”Mer” finns bland annat information om ordboken, ett kortare avsnitt om svensk grammatik, svenska helger, svenska landskap och en digital karta. Dessutom finns en tabell över världens länder med uppgifter hämtade från Utrikesdepartementet.

Norstedts svenska fickordbok ser i appversionen ut ungefär som *Engelsk ordbok Pro* sett till gränssnitt och sökmöjligheter. När man slår upp ett ord rullas själva uppslagsorden fram och sedan får man klicka på det ord man vill läsa mer om (se figur 2). Själva laddningen går snabbt. Om man sedan går vidare i lemmalistan genom att svepa med fingret över skärmen tills man kommer till ytterligare ett ord man vill slå upp och sedan klickar på ”Tillbaka” kommer man tillbaka till ordet man skrev in först, i stället för det senast markerade ordet. Det borde vara självklart att ”Tillbaka” betyder att man går tillbaka till den senaste delen i lemmalistan där man klickade och inte till en ännu tidigare uppslagning.

Figur 2: Skärmdump från *Norstedts svenska fickordbok*. Man söker genom att skriva in sökordet i sökrutan och sedan markera det i listan, vilket visas i den vänstra bilden. Den högra bilden visar sökresultatet för uppslagsordet *cello*.

Den svenska fickordboken har i iPhone också en knapp för ”Avbryt” – det förefaller onödigt eftersom det ändå finns ett kryss man kan klicka på som raderar allt man har skrivit om man råkar skriva fel. Det utrymmet skulle hellre få lämnas tomt eller länka till information om ordboken eller liknande.

En bugg i uttalsangivelsen är dock att det fonetiska tecknet för vokalen *e* har förvandlats till en fyrkant, vilket också syns i figur 2. (Detta är dock inte fallet med den tvåspråkiga ordboken eftersom den inte har uttal angivet på de svenska orden.)

Allt som allt är den svenska fickordboken enkel och lättanvänd och har ett trevligt utseende. Det som kan diskuteras är huruvida lemmauppsättningen utgör ett svenskt basordförråd eller ej, men det är egentligen en annan fråga. Däremot skulle förlaget tydligare kunna klargöra ordboksappens målgrupp, eftersom de användare

som har kommenterat den är mycket negativa till just lemmauppsättningen och definitionerna (se nedan).

Där den engelska ordboken har storleksanpassats till den större skärmen i iPad, har man med den svenska fickordboken bara möjlighet att se innehållet i 2 x standardstorleken. När man förstöras till dubbla storleken blir texten pixlig (dvs. inte anpassad för skärmupplösningen, vilket gör att pixlarna syns tydligt). Skillnaden mot utseendet i iPhone är enorm. I iPhone kan man inte förstora texten, men skärpan är av mycket god kvalitet vilket gör att texten verkligen blir knivskarp.

3.3. Kär & Galen

Appen *Kär & Galen* släpptes till Alla hjärtans dag 2011. Den är rosa med uppslagsorden i svart och pilar i form av röda hjärtan som ligger ner. När man startar appen står det ”Laddar fina ord ...”, en liten detalj som harmonierar väl med temat. Lemmalistan utgörs av ca 150 ord på svenska som har översättningar till sju språk: latin, engelska, tyska, franska, spanska, italienska och finska. Enligt förlaget är appens tänkta målgrupp de som vill sätta ord på sina känslor, och med den här appen får åtta språk att göra det på (Apple 2011e).

Man kan inte själv skriva in något sökord eftersom det inte finns någon sökruta, utan man skrollar sig fram i lemmalistan och väljer bland de ord som finns där. Varje artikel illustreras av en liten bild längst ner i högra hörnet (se figur 3). Den lilla illustrationen slumpas fram mellan, vad det verkar, knappt ett tiotal bilder.

Som idé är den här appen oemotståndlig – vem har inte haft *syd-änsuru* eller känt ett styng av *gelosia* någon gång (’hjärtesorg’ på finska, ’svartsjuka’ på italienska)? Lemmalistan bjuder på både det ena och det andra. Givna ord som har med kärlek att göra, som *brudpar*, *drömprins* och *kärleksförklaring* samsas med något överraskande ord som *separera*, *toffelhjälte* och *vänsterprassel*. Vidare

finns ett antal fraser eller flerordslemman som *får jag lov?*, *vara gubbsjuk* och *venerisk sjukdom*.

Figur 3: Skärmdump från *En liten ordbok för dig som är Kär & Galen*. Den vänstra bilden föreställer en del av lemmalistan och den högra bilden artikeltexten för uppslagsordet *bitterljuv*.

Den här appen skiljer sig från Norstedts övriga ordboksappar genom att den bara har målspråksordet som informationskategori. Det ges alltså ingen annan information såsom böjning, uttal eller liknande. Appen är en digital fortsättning på Norstedts tidigare utgivna onomasiologiska pappersordböcker *En liten ordbok för dig som är glad/arg/hungrig eller törstig*.

Kär & Galen är en rolig och mycket lättanvänd app och eftersom den är gratis är det svårt att ha några som helst invändningar mot den. Det troliga är också att den är gratis för att locka kunder att sedan också köpa en av betalapparna från Norstedts.

En utveckling av konceptet skulle kunna vara att utnyttja det elektroniska formatet till att ange uttal för orden eftersom det

handlar om så pass många olika språk som det svenska ordet översätts till.

3.4. Användarkommentarer

En intressant aspekt av användarfeedback i elektroniska sammanhang är möjligheten för användarna att betygsätta och kommentera de produkter de använder. Appar betygsätts också och det vanliga är att man kan ge ett antal stjärnor i betyg beroende på vad man tycker om appen. Till sitt betyg fogar också många användare en kort kommentar. Betyg och kommentarer finns att läsa på appens produktinformationssida i iTunes och i App Store. Där kan man också se ungefärligt antal nerladdningar av appen. De kommentarer som finns till de undersökta apparna ovan är av skiftande karaktär, allt ifrån mycket negativa till mycket positiva (här bör tilläggas att antalet betyg och kommentarer fortfarande är relativt få för alla de undersökta apparna). En person som kommenterar *Engelsk ordbok Pro* nämner bl.a. priset som en negativ faktor och efterlyser funktioner som sökhistorik och favoritmarkering. Kommentarer till fickordboken är mycket hårdare – lemmauppsättningen diskuteras ("var är alla ord?") och priset är för högt, tycker den användare som betalade 55 SEK, medan användaren som köpte den till bokreapriset 7 SEK är nöjdare. De tre kommentarer som finns till *Kär & Galen* är genomgående positiva. Och det är troligtvis lättare att vara positiv till en trevlig gratisapp med bara "bonusfunktioner" än till en dyr app som man har högre förväntningar på.

Genomgående för de kommentarer som finns är att en app helst inte får kosta för mycket. Priset 349 SEK kommenteras negativt och det är, i jämförelse med andra ordböcker av ungefär samma omfattning, helt klart mycket högt.

Inför kommande uppdateringar av funktionerna tycker jag att apputvecklarna och förlaget ska ta en titt på användarkommenta-

terna för att apparna dels ska kunna få fler eftersökta funktioner, dels marknadsföras bättre genom att målgruppen tydliggörs.

3.5. Anpassning till formatet och önskade funktioner för framtiden

Alla testade appar tar fram de eftersökta orden snabbt, och det är bland den viktigaste funktionen, som jag ser det. De större ordboksapparna har en sökruta där man kan skriva in det ord man vill slå upp samtidigt som lemmalistan rullas fram vartefter man skriver in ordet. Dessa två möjligheter är helt självklara och en service till användaren som på så sätt får hjälp i sin sökning. Man behöver helt enkelt inte skriva in hela ordet utan kan skriva halva och sedan klicka på det ord man söker tack vare prediktionslistan.

En funktion som inte finns i någon av apparna är möjlighet till stavningshjälp. Så länge man stavar rätt rullas det eftersökta ordet fram i listan, men om man stavar fel och klickar på ”Sök” händer ingenting, inte heller om man söker efter ett ord som inte finns. Lemmalistan blir helt enkelt ”bara stående” utan att användaren får någon indikation på felstavning eller att ordet saknas i ordboken. Här ser jag en stor förbättringspotential.

Ytterligare en detalj som gärna får inkluderas i kommande upplagor är det upplästa uttalet. Eftersom smarta telefoner, surfplattor och mediaspelare är gjorda för film och ljud borde denna funktion kunna ha en given plats.

En bra funktion skulle också vara länkning inom ordboken, t.ex. för att användaren snabbt ska kunna slå upp ett ord som används i definitionen, men det är i nuläget inte heller möjligt (denna funktion finns hos exempelvis appen *Dansk Ordbog* för Android). Önskelistan på funktioner som är anpassade till formatet är därmed relativt lång.

4. Sammanfattning och diskussion

De svenska ordboksapparna utgör ett välkommet nytillskott på den digitala ordboksmarknaden. De appar som har testats inför denna recension får sägas utgöra första generationens svenskproducerade appar med bara de mest basala funktionerna. Det går bra att söka på lemmat, men inte t.ex. på delar av ord, med hjälp av wildcards eller med stavningshjälp. Själva priset avskräcker antagligen många potentiella användare – för 349 SEK, som Norstedts dyraste app kostar, får man numera ganska avancerade spel och program, så att lägga den summan på en relativt enkelt utformad app tror jag knappast många kommer att göra på sikt. Gyldendals och Kunnskapsforlagets ordboksappar, som är jämförbara med Norstedts, har, som nämnts tidigare, lägre priser.

Jag efterlyser också utveckling för både Apples och Androids (m.fl.) produkter samtidigt, även om jag förstår att många apputvecklare lanserar sina produkter via Apple först. Androids marknadsandelar ökar dock snabbt och det bör man ta hänsyn till när man utvecklar apparna.

Sedan kan man diskutera hur mycket man använder sin app när man väl har installerat den. Personligen använder jag mina ordboksappar ytterst sällan och använder mycket hellre telefonens webbläsare eller en tryckt ordbok om jag inte har datortillgång, men skulle troligtvis använda ordboksapparna mer om jag befann mig på resa utanför Sverige. Frågan är också om man vill att kunden ska nöja sig med att köpa appen eller om man vill att kunden faktiskt ska använda den också. Beträffande apparna finns det alltså goda möjligheter för apputvecklarna och lexikograferna att göra användarstudier så att det blir tydligt vad mobilanvändarna är ute efter när de söker en ordboksapp och hur de sedan använder appen när de väl har installerat den.

För lexikograferna och systemerarna ställer apparna nya krav.

Tidigare har det räckt att anpassa ordböckerna enbart till det tryckta formatet. Sedan blev man tvungen att även ha nätpublicering i åtanke. Nu har det alltså kommit ytterligare ett format att anpassa sig till, och jag tror att det kommer att ta några år innan samspelet mellan lexikografer, systemutvecklare, apputvecklare och användare har stabiliserat sig och apparna optimerats.

Referenser

- Apple 2011a: *Gyldendals Engelsk Ordbog – Large*. <http://itunes.apple.com/dk/app/gyldendals-engelsk-ordbog/id338831838?mt=8> (juni 2011).
- Apple 2011b: *Kunnskapsforlagets Engelsk Blå Ordbok*. <http://itunes.apple.com/sv/app/kunnskapsforlagets-engelsk/id388381155?mt=8> (juni 2011).
- Apple 2011c: *Norstedts engelska ordbok Pro*. <http://itunes.apple.com/se/app/norstedts-engelska-ordbok/id382586485?mt=8> (juni 2011).
- Apple 2011d: *Norstedts svenska fickordbok*. <http://itunes.apple.com/se/app/norstedts-svenska-fickordbok/id400444149?mt=8> (juni 2011).
- Apple 2011e: *Kär & Galen*. <http://itunes.apple.com/se/app/kar-galen/id416998560?mt=8#> (juni 2011).
- Boychuck, Ben 2008: In battle of the Big Three dictionaries, American Heritage stands out on iPhone. I: <http://www.macworld.com/appguide/article.html?article=137137> (april 2011)
- Språkrådet 2010: *Språkrådets nyordslista 2010*. <http://www.sprakradet.se/9287> (april 2011)
- Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien* 2009. Stockholm: Norstedts i distribution.
- Trap-Jensen, Lars 2010: One, Two, Many. Customization and User Profiles in Internet Dictionaries. I: Anne Dykstra & Tanneke

ANMELDELSER

Schoonheim (eds.): *Proceedings of the XIV Euralex International Congress*. Ljouwert: Fryske Akademy, 1133–1143.

Wikipedia 2011. List of digital distribution platforms for mobile devices. http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_digital_distribution_platforms_for_mobile_devices (april 2011).

Louise Holmer
doktorand och biträdande forskare vid Lexikaliska institutet
Institutionen för svenska språket
Göteborgs universitet
Box 200
S-405 30 Göteborg
louise.holmer@svenska.gu.se